

VYTAUTO
DIDŽIOJO
UNIVERSITETAS

Miškų ir ekologijos
fakultetas

VYTAUTO DIDŽIOJO UNIVERSITETAS

ŽEMĖS ŪKIO AKADEMIJA

Darbo užsakovas – Klaipėdos miesto savivaldybės administracija

**Labrencų Dvaro gatvės (sklypų Nr. 4 ir Nr. 7) 6 ąžuolų, Bokštų gatvės liepos,
Tiltų gatvės 5 liepų, Ryšininkų gatvės 2 beržų, 2 klevų ir liepos būklės detalus
(instrumentinis) tyrimas**

(pagal paslaugų sutartį Nr.J9-2855)

ATASKAITA

2022 09 30

Autorius:

Tyrimo vadovas, tomografinis ir fitopatologinis tyrimai – Miško mokslų katedros lekt. Tadas Vaidelys

Akademija, 2022

Tyrimas atliktas 4 paprastiesiems ąžuolams Labrencų Dvaro gatvės 7 sklype; 2 paprastiesiems ąžuolams Labrencų Dvaro gatvės 4 sklype; 1 paprastajai liepai Bokštų gatvėje; 4 mažalapėms ir didžialapei (nusukant į Kūlių Vartų g.) liepoms Tiltų g.; 2 karpotiesiems beržams, 1 mažalapei liepai ir 2 paprastiesiems klevams Ryšininkų g.

Nustatyta gera būklė **1** medžiui (Nr.: 102) patenkinama būklė **3** medžiams (Nr.: 107, 108, 110); nepatenkinama būklė **8** medžiams (Nr.: 32, 33, 34, 99, 101, 103, 104, 106) (prireikus (esant svarbiai priežasčiai) galima šalinti; paliktus medžius pakartotinai ištirti garsiniu tomografu, ne vėliau kaip po 5 metų, stebint puvinio plitimą kamieno); **5 medžiams (Nr.: 35, 98, 100, 105, 109) – bloga būklė** (tokius medžius rekomenduojama šalinti).

Medžių išsidėstymas pateikiamas planuose (schemose) ataskaitos rezultatų skyriuje.

Tyrimo metodika

Vizualinės būklės vertinimo metodika. Medžio vizualinis tyrimas atliekamas vadovaujantis ŽELDYNŲ IR ŽELDINIŲ INVENTORIZAVIMO IR APSKAITOS TAISYKLĖMIS (Žin., 2008, D1-5). Medžių būklė vizualiai įvertinta ir nustatyta, pritaikant ŽELDINIŲ ATKURIAMOSIOS VERTĖS ĮKAINIŲ (Aplinkos ministro įsakymas Nr. D1-343) antrą priedą, kur būklė skirstoma į 4 kategorijas:

1. gera – medžiai sveiki, normaliai išsivystę, lapija (spygliai) tanki, vienodai išsidėsčiusi, lapai ir spygliai normalaus dydžio ir spalvos, ligų ir kenkėjų požymių, žaizdų, stiebo ir skeletinių šakų pažeidimų, drevių nėra;

2. patenkinama – medžiai sveiki, bet ūglių prieaugis nedidelis, mažesnis sulapojimas, laja netolygiai išsivysčiusi, stiebas su nedideliais mechaniniais ir kenkėjų pažeidimais, nedidelėmis drevėmis;

3. nepatenkinama – medžiai akivaizdžiai nusilpę, stelbiami kitų medžių, stipriai pažeisti ligų ar kenkėjų, laja silpnai išsivysčiusi, yra džiūstančių ir nudžiūvusių skeletinių šakų, ūglių prieaugis nedidelis arba jo visai nėra, medžiai sausaviršūniai, stiebai yra pažeisti mechaniškai, juose yra didelių drevių arba mažose drevėse matomas medienos suminkštėjimas ir išretėjimas, pakeltos medžio šaknys;

4. bloga – žaliuoja mažiau kaip 50 proc. lajos, išpuvę daugiau kaip 40 proc. kamieno.

Kamieno būklės vertinimo metodika: kamieno būklei įvertinti naudotas Arbotom 3D garsinis tomografas. Medžio kamienas matuotas tikslingai pasirinktame aukštyje esančiuose horizontaliuose skerspjūviuose (priklausomai nuo situacijos naudojama nuo 2 iki 3 matuojamų skerspjūvių). Atlikus medžio kamieno matavimus gautos spalvinės diagramos. Spalvų paaiškinimai: **žalia** spalva parodo

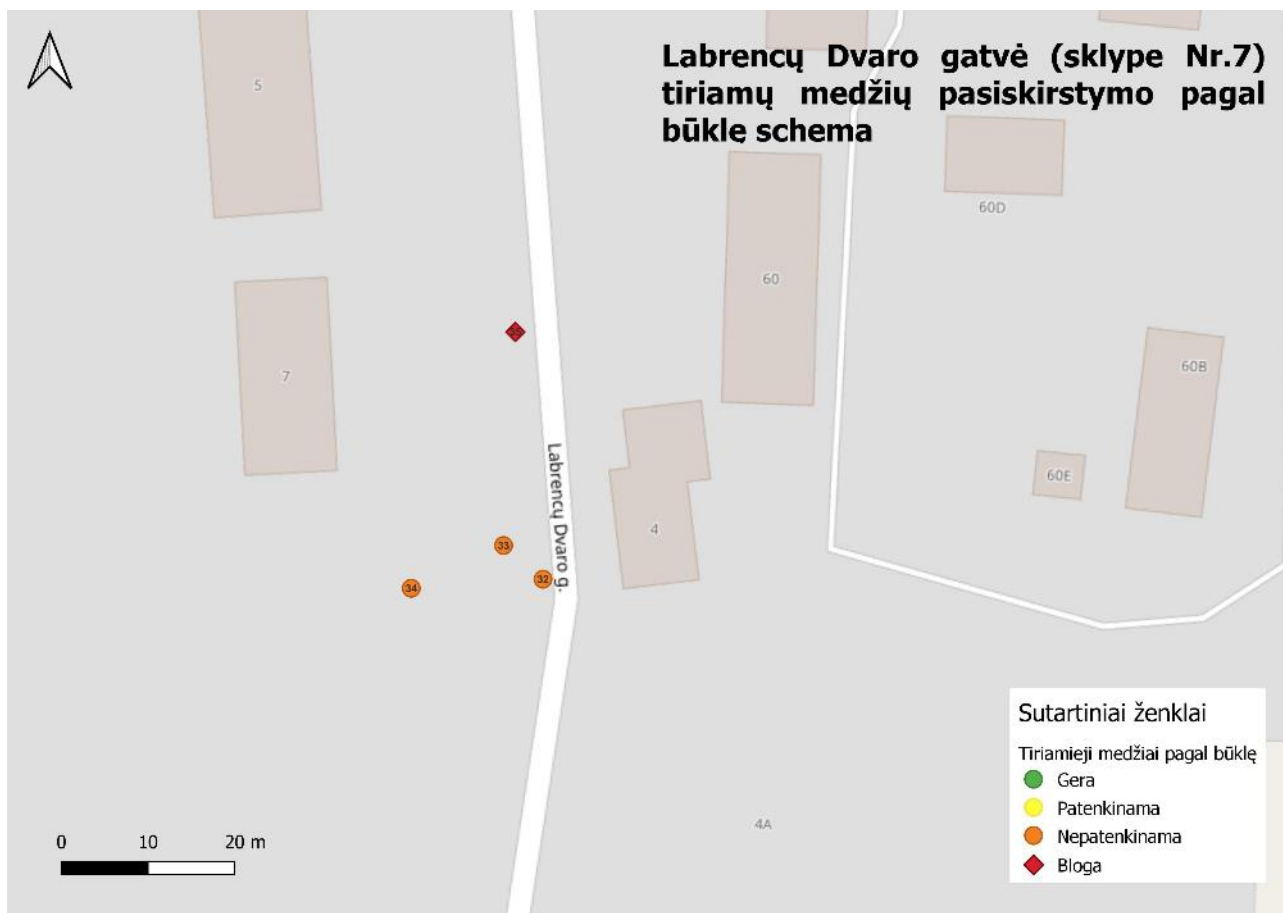
sveiką be pakitimų medieną; **geltona** spalva parodo nedidelius medienos pakitimus (šie pakitimai retai įtakojami grybo sukeliančio medienos puvinį), kurie turi nedidelę įtaką medienos stiprumui; **ruda** spalva parodo vidutinius medienos pakitimus (tai buferinė zona, kur medis bando kovoti su grybu sukeliančiu puvinį), kurie turi vidutinę įtaką medienos stiprumui; **raudona** spalva parodo didelius medienos pakitimus, dažniausiai grybo suardytą medieną – sausą puvinį; **violetinė** spalva rodo ertmę. Medžio būklei didžiausią įtaką turi puvinio pažeistas plotas horizontaliuose kamieno skerspjūviuose. Medžio kamiene išplitus puvinii daugiau kaip 40 % skerspjūvio, medis laikomas pavojingu, o jo būklė vertinama 4 balais (bloga būklė). Kamieno būklės vertinimas bloginamas vienu balu, jeigu medis yra pavojingai pasviręs į priešingą pusę nei puvinys yra išplitęs medienoje.

Kiekvienam tiriamajam medžiui išmatuojamas aukštis Suunto aukštimačiu ir kamieno skersmuo 1,3 m aukštyje Bandmab skersmens matavimo juosta.

Kiekvienam tiriamajam medžiui pateikiamos rekomenduojamos priežiūros priemonės. Ruošiant metodines medžių priežiūros priemones, esant poreikiui, konsultuojamasi su nepriklausoma želdynų ir želdinių eksperte doc. dr. Lina Straigyte.

Būklės vertinimo tyrimai atlikti 2022 metų rugsėjo mėnesį.

I DALIS. Labrencų dvaro gatvės (prie pastato Nr. 7) medžių būklės tyrimo rezultatai

Tyrimo metu įvertinta 4 paprastųjų ąžuolų būklė. Nustatyta patenkinama būklė 3 medžiams (Nr.: 32, 33, 34); 1 medžiui (Nr.: 35) – bloga būklė.

32. Paprastojo ąžuolo (21 m aukštis, 104 cm skersmuo) laja vidutiniškai gyvybinga, simetriška. Lajoje yra daug sausų šakų. Pavieniai lapai pažeisti ąžuolinio pelenio (vidutiniškai pavojingas ligos sukėlėjas, tada kai intensyviai veikia visą lają). Anksčiau genėtų šakų smulkiuosius kelmelius sėkmingai apaugino žieve. Stambių šakų kelmelių mediena pažeista puvinio. Šiaurinėje pusėje kamieno 6 m aukštyje viename iš šakos kelmelių formuojasi drevė.

Vakarinėje kamieno pusėje priekelminėje dalyje žaizda (20 cm pločio ir 35 cm ilgio). Žaizdoje mediena pažeista puvinio, trūnijanti. Vakarinėje pusėje kamieno 1 m aukštyje 2 cm skersmens ertmė, iš kurios teka bakterinės vandenligės skysčiai. Rytinėje kamieno pusėje 30 cm aukštyje randas (18 cm pločio ir 30 cm ilgio). Pietrytinėje kamieno pusėje 2,2 m aukštyje, buvusioje šakoje įaugusi viela.

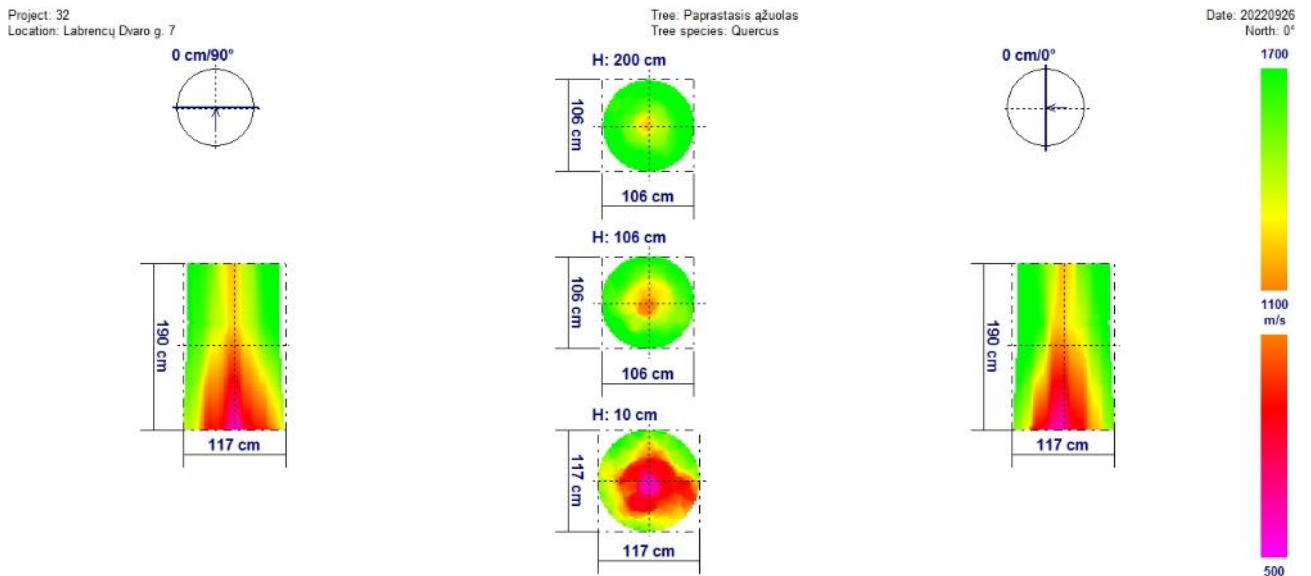

Bendras medžio vaizdas

Kamienas su mechaniniu pažeidimu priekelminėje dalyje

Per pažeistą kamieną pateko puvinį sukeliantis grybas – ažuolinė kempinė. Puviny plinta branduolinėje ir dalyje balaninės medienos, 26 % ploto nuo viso skerspjūvio ploto. Intensyvesnis medienos kitimas vyksta priekelminėje dalyje.

Išvada: Medžio būklė nepatenkinama.

Priežiūros priemonės: būtina stebėti puvinio plitimą kamiene, todėl reikalingas pakartotinis garsiniu tomografu tyrimas ne vėliau kaip po 5 metų. Tiesiant naujas požemines komunikacijas apsaugoti šaknis nuo pažeidimų. Bet kokia papildoma antropogeninė veikla gali paskatinti intensyvesnį puvinio plitimą kamiene, nusilpus ažuolo imunitetui. Lajoje reikia išgenėti sausas šakas. Šalinti ateityje išaugusius grybų vaisiakūnius, dezinfekuoti žaizdas.

33. Paprastojo ąžuolo (21 m aukštis, 104 cm skersmuo) laja vidutiniškai gyvybinga, asimetriška. Dauguma šakų išsidėstę šiaurinėje lajos dalyje. Lajoje yra sausų šakų. Pavieniai lapai pažeisti ąžuolinio pelenio (vidutiniškai pavojingas ligos sukėlėjas, tada kai intensyviai veikia visą lają). Medis 6° pasviręs į šiaurinę pusę. Lajoje nuo kai kurių šakų atšoka žievė. Formuojasi išilginės žaizdos be žievės. Daugelyje buvusių šakų kelmelių formuojasi drevės.

Šiaurės vakarinėje kamieno pusėje priekelminėje dalyje žaizda (30 cm pločio ir 30 cm ilgio) Žaizdoje mediena pažeista puvinio. Pietinėje kamieno pusėje priekelminėje dalyje žaizda (18 cm pločio ir 18 cm ilgio), pereinanti į šaknies zoną. Žaizdoje mediena pažeista puvinio. Pietrytinėje kamieno pusėje priekelminėje dalyje ties šaknimi susiformavo drevė (10 cm skersmens).

Bendras medžio vaizdas

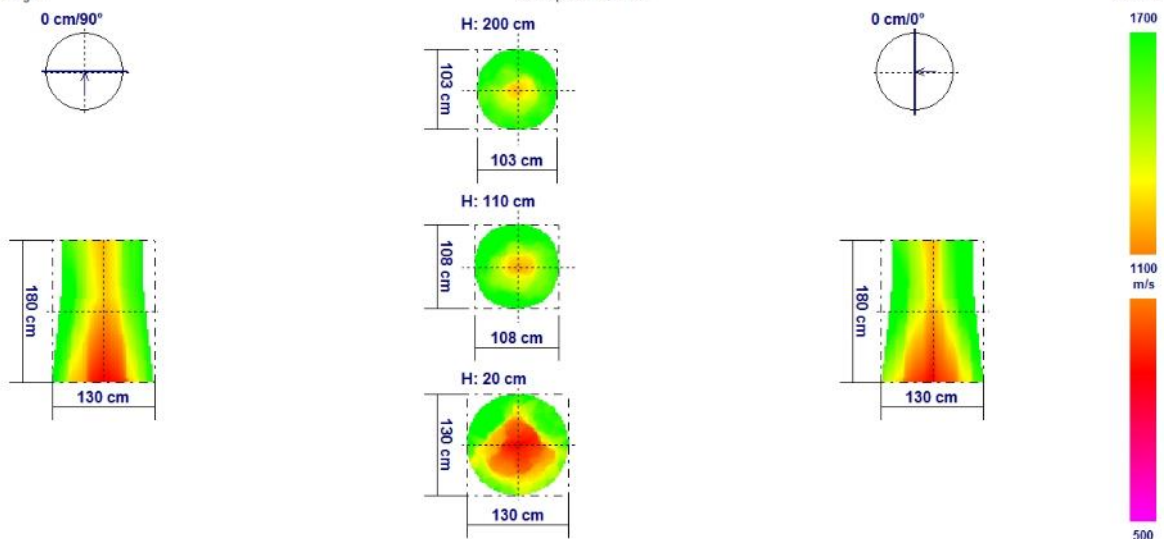
Pažeidimas priekelminėje dalyje

Per pažeistas šaknis į medį pateko puvinį sukeliantis grybas – ąžuolinė kempinė. Puvinys plinta centrinėje kamieno dalyje, 15 % ploto nuo viso skerspjūvio ploto. Intensyvesnis medienos kitimas vyksta apatinėje kamieno dalyje.

Project: 33
Location: Labrenčių Dvaro g. 7

Tree: Paprastasis ąžuolas
Tree species: Quercus

Date: 20220926
North: 0°

Išvada: Medžio būklė nepatenkinama.

Priežiūros priemonės: būtina stebėti puvinio plitimą kamienne, todėl reikalingas pakartotinis garsiniu tomografu tyrimas ne vėliau kaip po 5 metų. Tiesiant naujas požemines komunikacijas apsaugoti šaknis nuo pažeidimų. Bet kokia papildoma antropogeninė veikla gali paskatinti intensyvesnį puvinio plitimą kamienne, nusilpus ąžuolo imunitetui. Lajoje reikia išgenėti sausas šakas. Šalinti ateityje išaugusius grybų vaisiakūnius, dezinfekuoti žaizdas.

34. Paprastojo ąžuolo (18 m aukštis, 110 cm skersmuo) laja gyvybinga, asimetriška. Didesnė dalis šakų išsidėstę pietrytinėje lajos pusėje. Lajoje yra sausų šakų. Pavieniai lapai pažeisti ąžuolinio pelenio (vidutiniškai pavojingas ligos sukėlėjas, tada kai intensyviai veikia visą lają). Medis 4° pasviręs į pietrytinę pusę. Daugelį buvusių šakų kelmelių apaugina žieve. Jų mediena sausa, bet jau prasidėję medienos puvimo procesai. Viename iš šakų kelmelių išaugęs valgomosios geltonpintės vaisiakūnis. Šis grybas ypač pavojingas silpstantiems ąžuolams, nes pradeda ardyti jų balantinę medieną, ko pasekoje kamienas pasidaro netvirtas ir gali lūžti didžiausio pažeidimo vietoje audros metu.

Rytinėje kamieno pusėje randas, prasidedantis 30 cm aukštyje (5 cm pločio ir 40 cm ilgio). Šiaurinėje kamieno pusėje randas, prasidedantis 1,1 m aukštyje (15 cm ilgio).

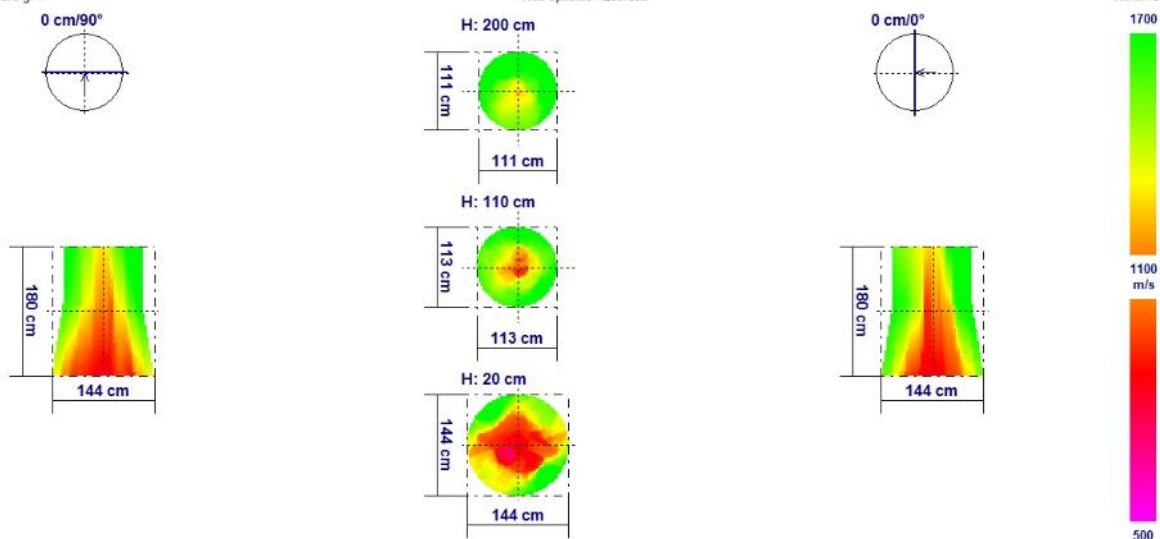

Bendras medžio vaizdas

Šakos kelmelyje išaugęs valgomosios geltonpintės vaisiakūnis

Per pažeistas šaknis ir genėjimo žaizdas į medį pateko 2 puvinius sukeliantys grybai – ąžuolinė kempinė ir valgomoji geltonpintė. Puvinys plinta centrinėje kamieno dalyje (ąžuolinės kempinės įtakoje, ir balantinėje medienoje (valgomosios geltonpintės įtakoje), 23 % ploto nuo viso skerspjūvio ploto. Intensyvesnis medienos kitimas vyksta apatinėje kamieno dalyje.

Išvada: Medžio būklė nepatenkinama.

Priežiūros priemonės: būtina stebėti puvinio plitimą kamiene, todėl reikalingas pakartotinis garsiniu tomografu tyrimas ne vėliau kaip po 5 metų. Tiesiant naujas požemines komunikacijas apsaugoti šaknis nuo pakartotinių pažeidimų. Bet kokia papildoma antropogeninė veikla gali paskatinti intensyvesnį puvinio plitimą kamiene, nusilpus ąžuolo imunitetui. Lajoje reikia išgenėti sausas šakas. Šalinti išaugusius grybų vaisiakūnius (dabar būtina pašalinti valgomosios geltonpintės vaisiakūnius), dezinfekuoti žaizdas.

35. Paprastojo ąžuolo (17 m aukštis, 134 cm skersmuo) laja vidutiniškai gyvybinga, asimetriška (dėl vienos stipriai apgenėtos stambios šakos). Lajoje yra sausų šakų. Lapai pažeisti ąžuolinio pelenio (vidutiniškai pavojingas ligos sukėlėjas, tada kai intensyviai veikia visą lają). Nuo vienos stambios šakos visiškai atsokusi žievė. Šakos mediena sausa. Šakos kelmeliuose prasidėję puvinio procesai. Kitų šakų kelmeliai sėkmingai apauginti žieve. Kitų neapaugintų stambių šakų kelmelių mediena susa, puvinio procesai dar neprasidėję.

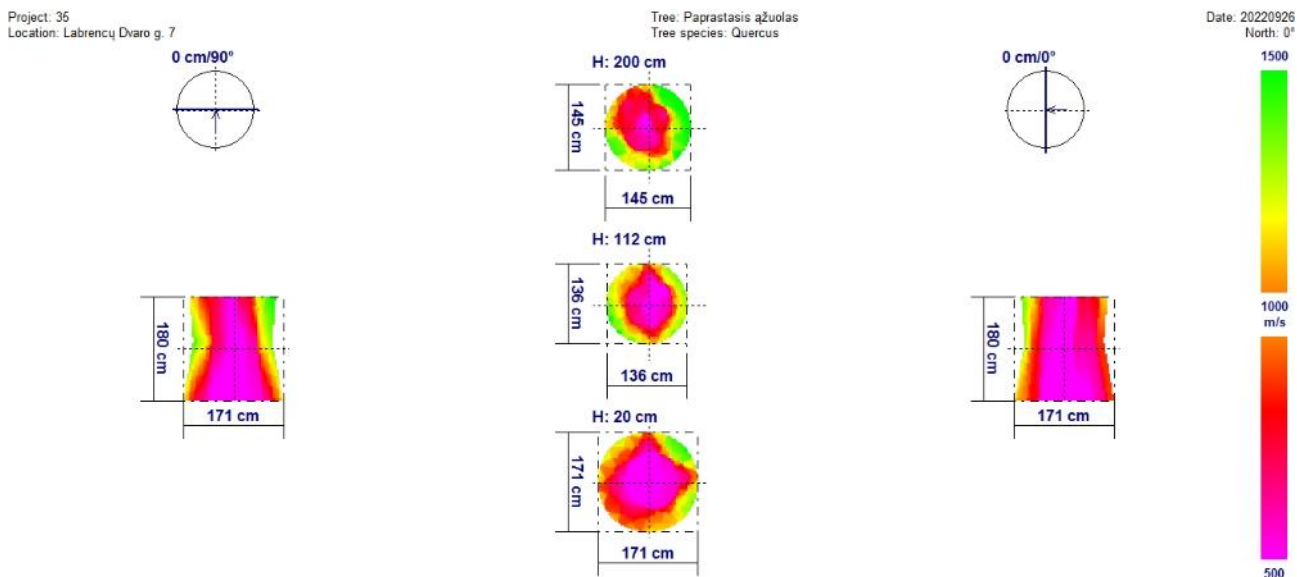
Bendras medžio vaizdas

Kamiene formuojasi drevė

Šiaurinėje kamieno pusėje 40 cm aukštyje žaizda (8 cm pločio ir 30 cm ilgio). Žaizdoje formuojasi drevė 16 cm gylio link kamieno centro. Drevėje mediena pažeista valgamosios geltonpintės. Šiaurinėje kamieno pusėje 2 m aukštyje, buvusios šakos vietoje trūnijanti mediena. Ateityje gali formotis drevė.

Per kamieno žaizdas į medį pateko 2 puvinius sukeltantys grybai – ažuolinė kempinė ir valgomoji geltonpintė. Puvinys plinta centrinėje kamieno dalyje (ažuolinės kempinės įtakoje, ir balaninėje medienoje (valgamosios geltonpintės įtakoje), 47 % ploto nuo viso skerspjūvio ploto. Intensyvesnis medienos kitimas vyksta visame kamieno.

Išvada: Medžio būklė bloga (rekomenduojama šalinti).

Priežiūros priemonės: rekomenduojama šalinti

II DALIS. Bokštų gatvėje paprastosios liepos būklės tyrimo rezultatai

98. Paprastosios liepos (16 m aukštis, 57 cm skersmuo) laja gyvybinga, simetriška. Pavienių lapų kraštai ruduoja dėl drėgmės trūkumo. Dauguma lapų pažeisti liepinių kenkėjų (nepavojingi kenkėjai).

Senos genėjimo žaizdos apauginamos, bet žaizdų vietoje matyti trūnijanti mediena. Vadinasi liepai kovoti su patogenais yra sunkiau.

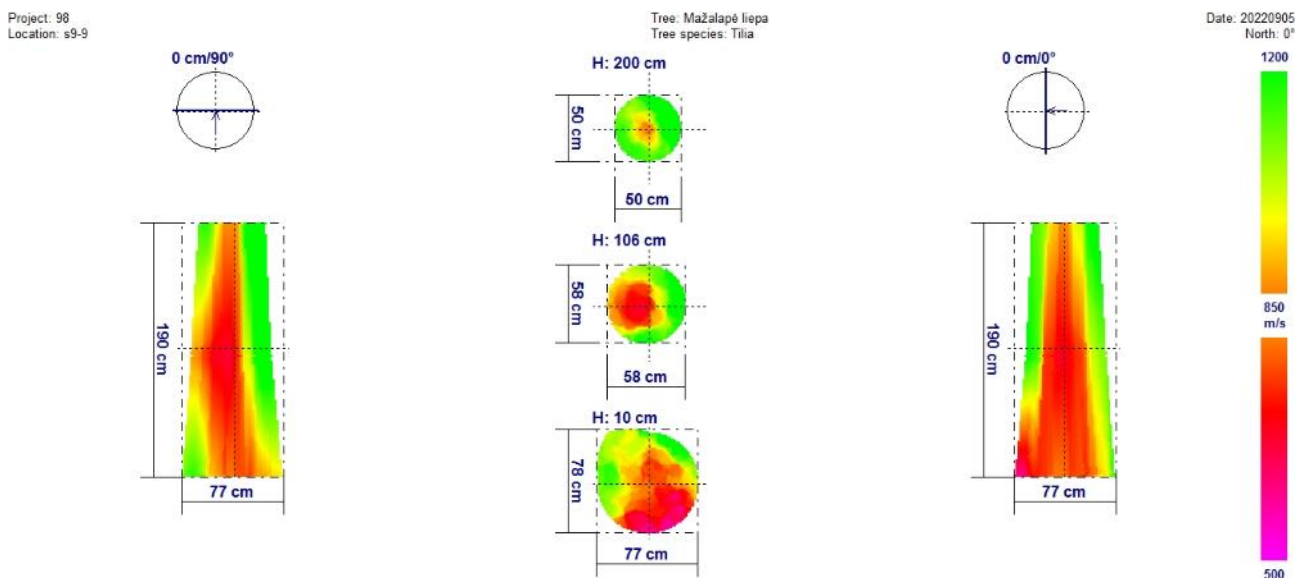

Bendras medžio vaizdas

Didelė žaizda priekelminėje dalyje

Pietinėje kamieno pusėje, priekelminėje dalyje, didelė žvynuotosios skylėtbudės ardoma žaizda (60 cm pločio ir 40 cm ilgio). Vakarinėje kamieno pusėje, priekelminėje dalyje, susiformavusi liepos gyvybei nepavojinga grybinė išauga (40 cm pločio ir 40 cm ilgio). Šiaurės vakarinėje kamieno pusėje, 25 cm aukštyje susiformavusi liepos gyvybei nepavojinga grybinė išauga (29 cm pločio ir 28 cm ilgio). Pietvakarinėje kamieno pusėje, 1 m aukštyje susiformavusi liepos gyvybei nepavojinga grybinė išauga (55 cm pločio ir 39 cm ilgio).

Žvynuotosios skylėtbudės sukeltas puvinys išplito centrinėje kamieno dalyje ir dalyje balantinės medienos, 42 % ploto nuo viso skerspjūvio ploto. Intensyvesnis medienos kitimas vyksta priekelminėje dalyje.

Išvada: Medžio būklė bloga (rekomenduojama šalinti).

Priežiūros priemonės: rekomenduojama šalinti

III DALIS. Tiltų gatvės medžių būklės tyrimo rezultatai

Tyrimo metu įvertinta 4 mažalapių ir 1 didžialapės liepų būklė. Nustatyta gera būklė 1 medžiui (Nr.: 102); nepatenkinama būklė 3 medžiams (Nr.: 99, 101, 103); 1 medžiui (Nr.: 100) – bloga būklė.

99. Mažalapės liepos (17 m aukštis, 56 cm skersmuo) laja gyvybinga, simetriška. Daugelio lapų kraštai ruduoja dėl drėgmės trūkumo. Lapai negausiai pažeisti rudmargės (nepavojingas ligos sukėlėjas) ir liepinių kenkėjų (nepavojingi keliai). Medis 10° pasviręs į šiaurės rytinę pusę.

Pietinėje kamieno pusėje priekelminėje dalyje pažeistos šaknys. Pietinėje pusėje išilgai kamieno įdubimas, prasidedantis 40 cm aukštyje, besitęsiantis iki 1,9 m aukščio. Įdubimo vietoje atsivėrusių žaizdų nėra. Pietrytinėje kamieno pusėje priekelminėje dalyje nepavojingai liepos gyvybei grybinė išauga (20 cm pločio ir 25 cm ilgio). Šiaurinėje kamieno pusėje priekelminėje dalyje 8 cm gylio drevelė (7 cm pločio ir 8 cm ilgio). Vakarinėje kamieno pusėje priekelminėje dalyje nepavojingai liepos gyvybei grybinė išauga (32 cm pločio ir 27 cm ilgio). Vakarinėje kamieno pusėje randas, prasidedantis 80 cm aukštyje (9cm pločio ir 14 cm ilgio).

Bendras medžio vaizdas

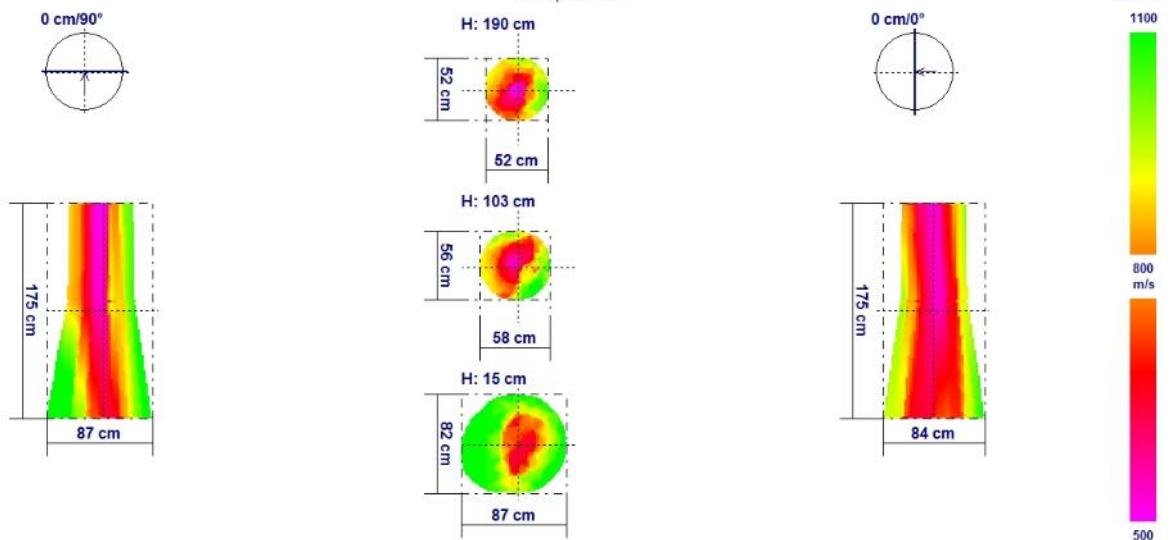
Priekelminėje dalyje šaknų pažeidimai

Per kamieno pažeidimus pateko grybas pūdantis medieną. Puvinyš išplito centrinėje kamieno dalyje ir taip pat pažeidė dalį balantinės medienos, 24 % ploto nuo viso skerspjūvio ploto. Intensitysvennis medienos kitimas vyksta viršutinėje kamieno dalyje.

Project: 99
Location: gt165-13

Tree: Mažalapė liepa
Tree species: Tilia

Date: 20220905
North: 0°

Išvada: Medžio būklė nepatenkinama (esant būtinybei, šalinti).

Priežiūros priemonės: būtina stebėti puvinio plitimą kamieno, todėl reikalingas pakartotinis garsiniu tomografu tyrimas ne vėliau kaip po 5 metų. Reiktų užtikrinti vandens patekimą į polajinę medžio dalį (vandens patekimo galimybių nesumažinant). Tiesiant naujas gatvės komunikacijas apsaugoti šaknis. Bet kokia papildoma antropogeninė veikla gali paskatinti intensyvesnį puvinio plitimą kamieno, nusilpus liepos imunitetui.

100. Mažalapės liepos (16 m aukštis, 58 cm skersmuo) laja vidutiniškai gyvybinga, simetriška, sudaryta iš trejų stambių šakų. Viena iš šakų džiūstanti, netenkanti dalies žievės, galinti ateityje išlūžti

iš kamieno. Pavienių lapų kraštai ruduoja dėl drėgmės trūkumo. Dauguma lapų pažeisti liepinių kenkėjų (nepavojingi kenkėjai).

Šiaurinėje kamieno pusėje priekelminėje dalyje pažeistos šaknys. Pietinėje pusėje per visą kamieną didelė žaizda (20 cm pločio ir 2,3 m ilgio). Mediena žaizdoje sausa. Apatinėje žaizdos dalyje atplyšusi nuo šaknų trūnijanti mediena. Formuojasi drevė. Pietvakarinėje kamieno dalyje atšokanti žievė.

Bendras medžio vaizdas

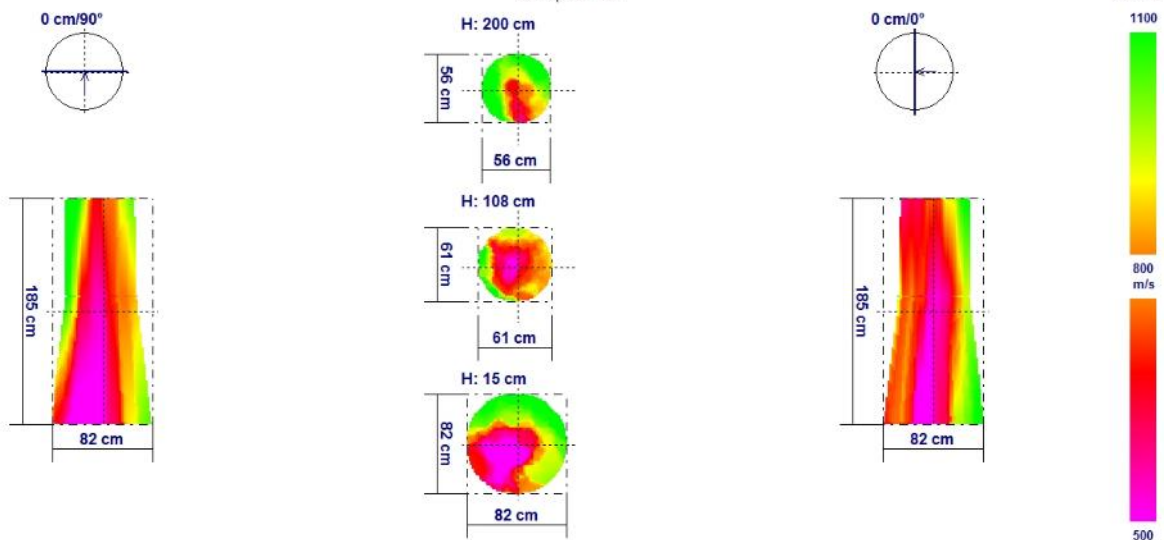
Didelė žaizda per visą kamieną

Per kamieno žaizdas į kamieną pateko puvinį sukeliantis grybas. Puvinys išplito centrinėje kamieno dalyje ir dalyje balantinės medienos, 42 % ploto nuo viso skerspjūvio ploto. Intensyvesnis medienos kitimas vyksta visame kamiene.

Project: 100
Location: gt165-14

Tree: Mažalapė liepa
Tree species: Tilia

Date: 20220905
North: 0°

Išvada: Medžio būklė bloga (rekomenduojama šalinti).

Priežiūros priemonės: rekomenduojama šalinti

101. Mažalapės liepos (17 m aukštis, 59 cm skersmuo) laja vidutiniškai gyvybinga, simetriška. Daugelio lapų kraštai ruduoja dėl drėgmės trūkumo. Dėl drėgmės trūkumo prasidėjęs ankstyvas viso medžio lapų kritimas. Medis 13° pasviręs į kelio pusę.

Rytinėje kamieno pusėje 70 cm aukštyje sena, žieve apauginta žaizda. Šiaurinėje pusėje per visą kamieną besitęsiantis 2,5 m ilgio randas – priežastis staigus ekstremalių temperatūrų kitimas.

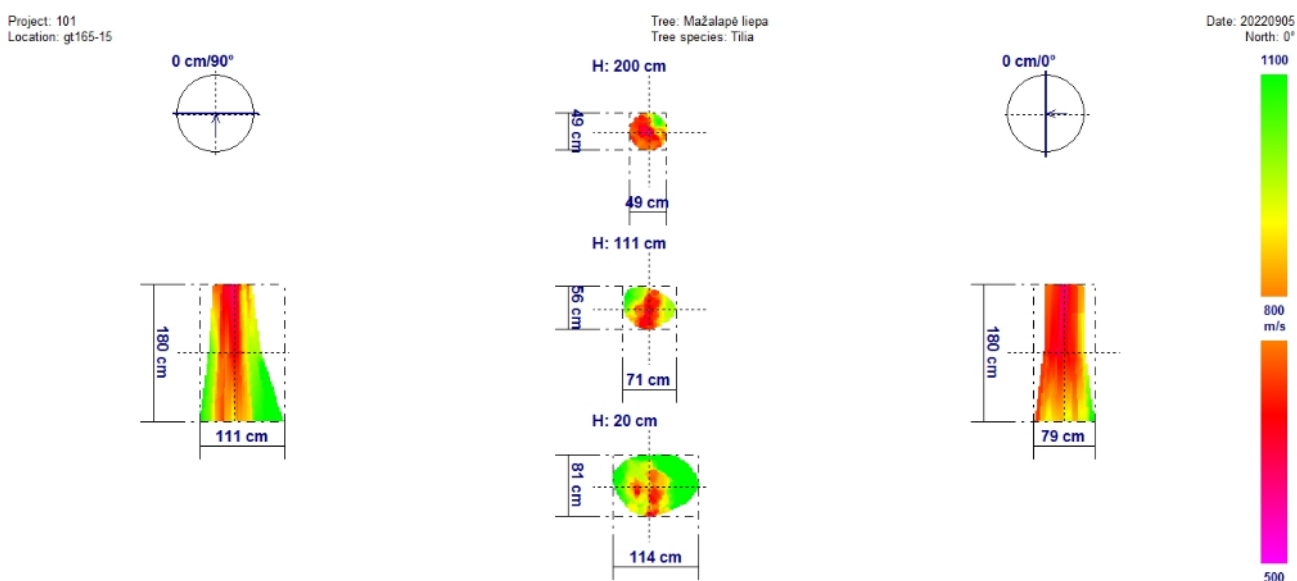

Bendras medžio vaizdas

Kamienė randas

Per kamieno pažeidimus pateko grybas pūdantis medieną. Puvinyš išplito centrinėje kamieno dalyje ir taip pat pažeidė dalį balantinės medienos, 26 % ploto nuo viso skerspjūvio ploto. Intensyvesnis medienos kitimas vyksta viršutinėje kamieno dalyje.

Išvada: Medžio būklė nepatenkinama (esant būtinybei, šalinti).

Priežiūros priemonės: būtina stebėti puvinio plitimą kamieno, todėl reikalingas pakartotinis garsiniu tomografu tyrimas ne vėliau kaip po 5 metų. Reiktų užtikrinti vandens patekimą į polajinę medžio dalį (vandens patekimo galimybių nesumažinant). Tiesiant naujas gatvės komunikacijas apsaugoti

šaknis. Bet kokia papildoma antropogeninė veikla gali paskatinti intensyvesnį puvinio plitimą kamieno, nusilpus liepos imunitetui, kas sąlygotų kamieno lūžimo galimybę ties kamieno išlinkimu.

102. Mažalapės liepos (13 m aukštis, 33 cm skersmuo) laja labai gyvybinga, simetriška. Pavienių lapų kraštai ruduoja dėl drėgmės trūkumo. Lapai negausiai pažeisti rudmargės (nepavoingas ligos sukėlėjas) ir liepinių kenkėjų (nepavojingi kenkėjai).

Kamienas be mechaninių pažeidimų.

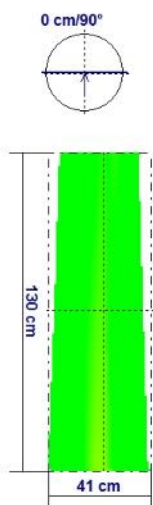
Bendras medžio vaizdas

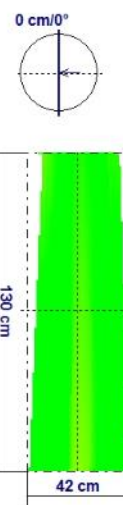
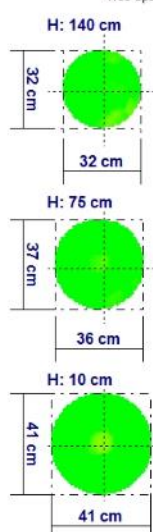
Kamienas be pažeidimų

Kamieno puvinio nenustatyta.

Project: 102
Location: gt165-16

Tree: Mažalapė liepa
Tree species: Tilia

Date: 20220905
North: 0°

Išvada: Medžio būklė gera.

Priežiūros priemonės: reiktų užtikrinti vandens patekimą į polajinę medžio dalį (vandens patekimo galimybių nesumažinant). Tiesiant naujas gatvės komunikacijas užtikrinti šaknų apsaugą.

103. Didžialapės liepos (12 m aukštis, 49 cm skersmuo) laja labai gyvybinga, simetriška. Pavienių lapų kraštai ruduoja dėl drėgmės trūkumo. Lapai negausiai pažeisti rudmargės (nepavojingas ligos sukėlėjas) ir liepinių kenkėjų (nepavojingi kenkėjai). Liepos šakos trinasi į pastato sieną.

Vakarinėje kamieno pusėje didelė žaizda (10 cm pločio ir 80 cm ilgio). Žaizdos vietoje formuojasi drevė. Viduje mediena sausa, bet netvirta, judanti. Pietinėje kamieno pusėje 2,3 m aukštyje žaizda, buvusios šakos vietoje (8cm pločio ir 15 cm ilgio). Žaizdoje trūnijanti mediena.

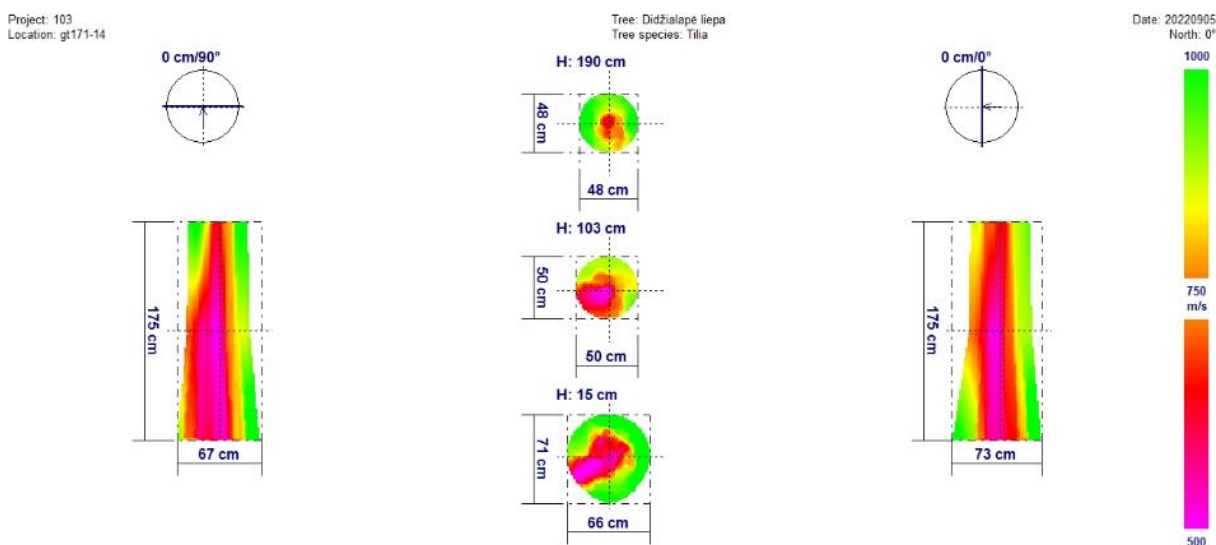

Bendras medžio vaizdas

Kamiene drevė

Per kamieno žaizdą pateko grybas pūdantis medieną. Puvinys išplito centrinėje kamieno dalyje ir taip pat pažeidė dalį balaninės medienos, 26 % ploto nuo viso skerspjūvio ploto. Intensyvesnis medienos kitimas vyksta visame kamiene.

Išvada: Medžio būklė nepatenkinama (esant būtinybei, šalinti).

Priežiūros priemonės: būtina stebėti puvinio plitimą kamiene, todėl reikalingas pakartotinis garsiniu tomografu tyrimas ne vėliau kaip po 5 metų. Reiktų užtikrinti vandens patekimą į polajinę medžio dalį (vandens patekimo galimybių nesumažinant). Tiesiant naujas gatvės komunikacijas apsaugoti šaknis nuo pažeidimų.

IV DALIS. Ryšininkų gatvės medžių būklės tyrimo rezultatai

Tyrimo metu įvertinta 2 karpotųjų beržų, 1 mažalapės liepos ir 2 paprastųjų klevų būklė. Nustatyta patenkinama būklė 2 medžiams (Nr.: 107, 108); nepatenkinama būklė 2 medžiams (Nr.: 104, 106); 1 medžiui (Nr.: 105) – bloga būklė.

104. Karpotojo beržo (8 m aukštis, 30 cm skersmuo) laja gyvybinga, simetriška. Lajoje yra sausų šakelių. Beržas pasviręs 40° į rytinę pusę.

Kamieno pažeidimų nėra.

Bendras medžio vaizdas

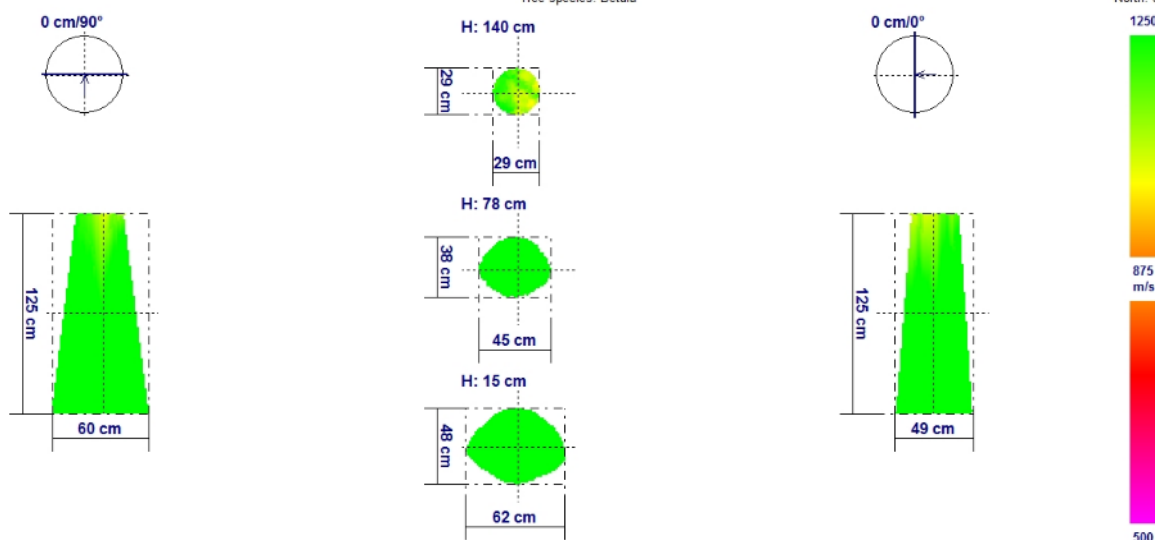
Beržas pasviręs 40° į rytinę pusę

Puvinio kamiene nenustatyta.

Project: 104
Location: kv32-153

Tree: Karpotasis beržas
Tree species: Betula

Date: 20220905
North: 0°

Išvada: Medžio būklė nepatenkinama, dėl didelio kamieno posvyrio.

Priežiūros priemonės: būtina stebėti kamieno pasvirimo kampą. Padidėjus posvyrio kampui virš 45°, beržą galima šalinti. Tiesiant naujas gatvės komunikacijas apsaugoti šaknis nuo pažeidimų.

105. Karpotojo beržo (12 m aukštis, 40 cm skersmuo) laja gyvybinga, asimetriška. Daugiau šakų išsidėstę lajoje posvyrio pusėje. Lapai pažeisti beržinės beržarūdės (nepavojingas ligos sukėlėjas). Medis pasviręs 20° iš šiaurės rytų pusę, į automobilių aikštelės pusę.

Pietrytinėje kamieno pusėje ertmė 30 cm aukštyje (pažeidimas dėl anksčiau leistos iš beržo sulos). Pietinėje kamieno pusėje žaizda (8 cm pločio ir 40 cm ilgio), kurios vietoje formuojasi drevė. Žaizdos mediena pažeista puvinio. Šiaurinėje kamieno pusėje žaizda (5 cm pločio ir 40 cm ilgio), kurios vietoje formuojasi drevė. Mediena žaizdoje pažeista puvinio. Virš žaizdos formuojasi 2,2 m ilgio įplyšimas.

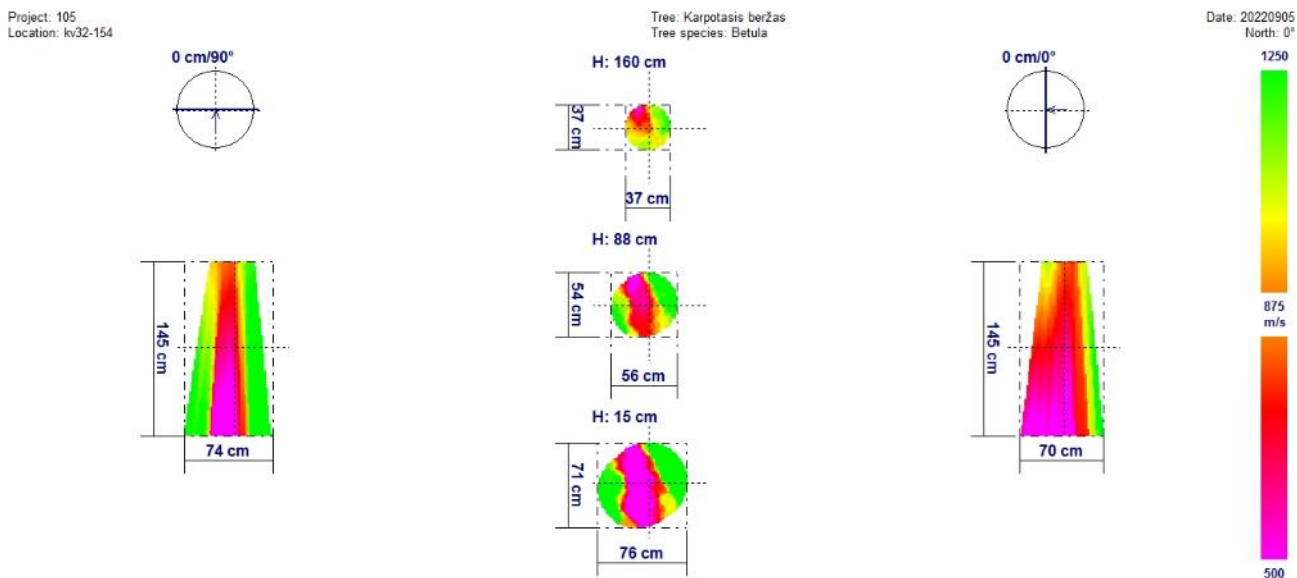

Bendras medžio vaizdas

Kamieno žaizda

Per kamieno žaizdas į kamieną pateko puvinį sukeliantis grybas. Puvinys išplito centrinėje kamieno dalyje ir dalyje balaninės medienos, 47 % ploto nuo viso skerspjūvio ploto. Intensyvesnis medienos kitimas vyksta visame kamieno.

Išvada: Medžio būklė bloga (rekomenduojama šalinti).

Priežiūros priemonės: rekomenduojama šalinti

106. Mažalapės liepos (7 m aukštis, 26 cm skersmuo) laja gyvybinga, simetriška. Lapai negausiai pažeisti rudmargės (nepavojingas ligos sukėlėjas). Lapai medžio viršūnėje mažesni negu būdingo rūšiai dydžio, dėl maisto medžiagų trūkumo.

Pietinėje kamieno pusėje 28 cm aukštyje randas (20 cm pločio ir 10 cm ilgio).

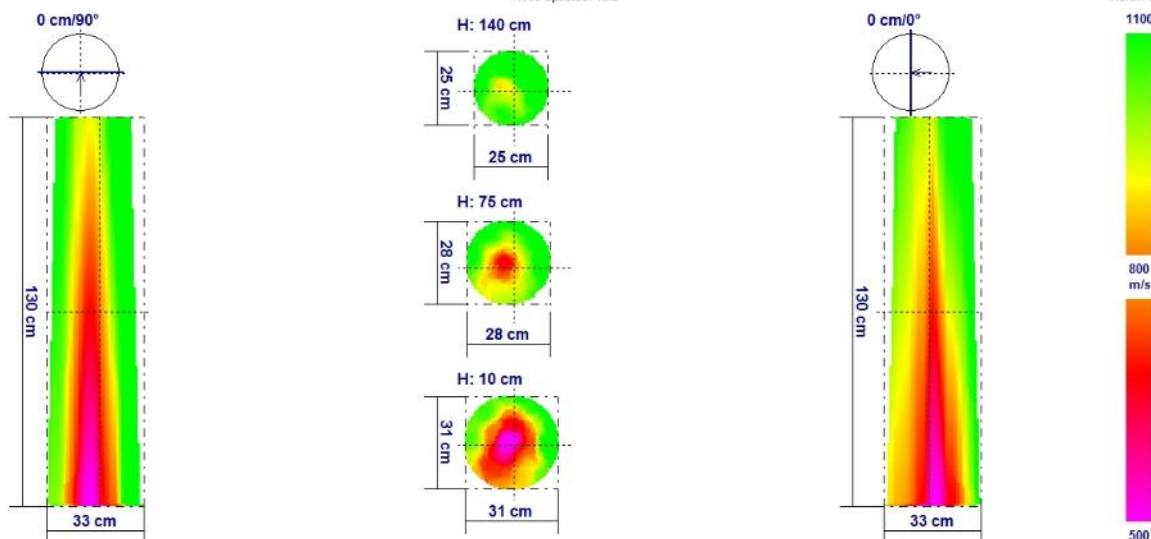

Bendras medžio vaizdas

Kamienas be mechaninių pažeidimų

Per šaknų pažeidimus į kamieną pateko grybas pūdantis medieną. Puvinys išplito centrinėje kamieno dalyje, 20 % ploto nuo viso skerspjūvio ploto. Intensyvesnis medienos kitimas vyksta priekelminėje dalyje.

Išvada: Medžio būklė nepatenkinama (esant būtinybei, šalinti).

Priežiūros priemonės: būtina stebėti puvinio plitimą kamieno, todėl reikalingas pakartotinis garsiniu tomografu tyrimas ne vėliau kaip po 5 metų. Reiktų užtikrinti vandens patekimą į polajinę medžio dalį (vandens patekimo galimybių nesumažinant). Tiesiant naujas gatvės komunikacijas apsaugoti šaknis nuo pakartotinių pažeidimų.

107. Paprastojo klevo (18 m aukštis, 70 cm skersmuo) laja gyvybinga, asimetriška (dėl stambios šakos išpjovimo). Lapai negausiai serga klevo lapų dėmėtligė. 2,6 m aukštyje nupjauta stambi šaka. Šakos kelmelyje trūnijanti mediena, atšokanti žievė.

Kamienas be mechaninių pažeidimų.

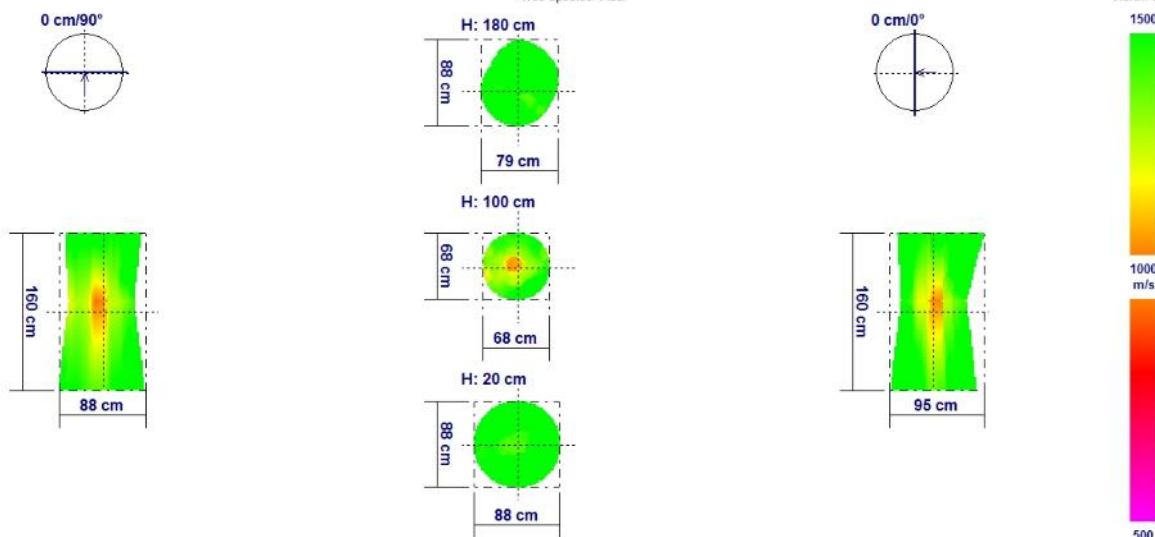

Bendras medžio vaizdas

Kamienas be pažeidimų

Per genėjimo žaizdas į medį pateko puvinį sukeliantis grybas. Puvinys plinta centrinėje kamieno dalyje, 10 % ploto nuo viso skerspjūvio ploto. Intensyvesnis medienos kitimas vyksta kamieno 1,6 m aukštyje.

Išvada: Medžio būklė patenkinama.

Priežiūros priemonės: būtina stebėti puvinio plitimą kamieno, todėl reikalingas pakartotinis garsiniu tomografu tyrimas ne vėliau kaip po 10 metų. Tiesiant naujas gatvės komunikacijas apsaugoti šaknis nuo pažeidimų. Bet kokia papildoma antropogeninė veikla gali paskatinti intensyvesnį puvinio plitimą kamieno, nusilpus klevo imunitetui.

108. Paprastojo klevo (16 m aukštis, 60 cm skersmuo) laja gyvybinga, asimetriška. Didesnė dalis šakų išsidėstę pietrytinėje lajos dalyje į posvyrio pusę. Klevas serga klevo lapų miltlige (sukėlėjas nepavojingas klevo gyvybei).

Šiaurinėje kamieno pusėje 2,4 m aukštyje nupjauta stambi šaka. Tai potenciali vieta, kur lengvai į kamieną ateityje galės patekti puvinius sukeliantys grybai. Rytinėje kamieno pusėje 1,9 m aukštyje 3 cm skersmens, 10 cm gylio drevelė.

Bendras medžio vaizdas

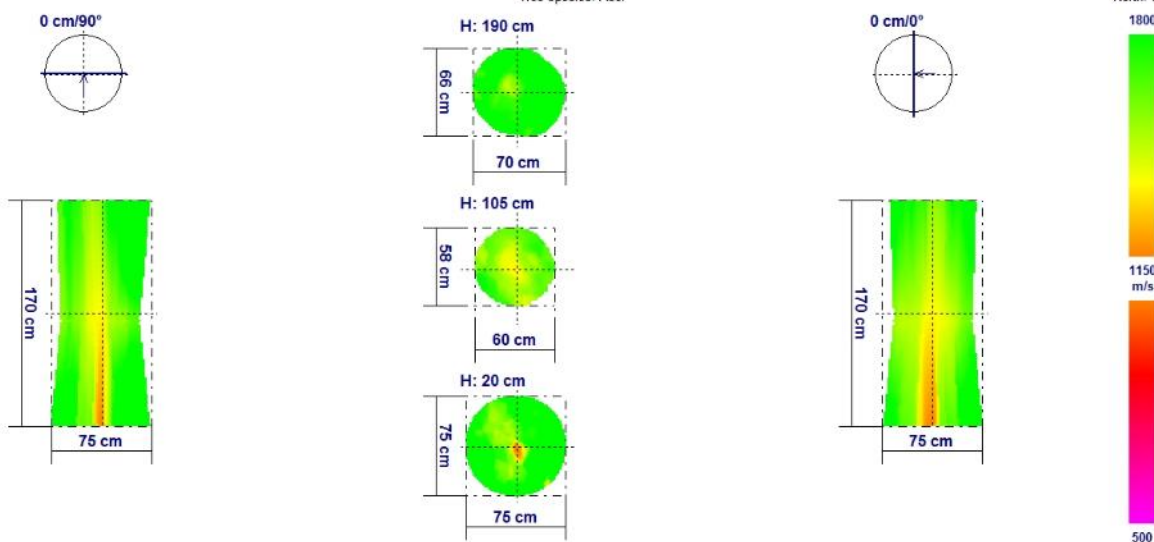
Medis pasviręs 10° į automobilių stovėjimo aikštelės pusę

Per šaknų žaizdas į medį pateko puvinį sukeliantis grybas. Puvinys plinta centrinėje kamieno dalyje, 12 % ploto nuo viso skerspjūvio ploto. Intensyvesnis medienos kitimas vyksta priekelminėje dalyje.

Project: 108
Location: kv32-193

Tree: Paprastasis klevas
Tree species: Acer

Date: 20220905
North: 0°

Išvada: Medžio būklė patenkinama.

Priežiūros priemonės: būtina stebėti puvinio plitimą kamiene, todėl reikalingas pakartotinis garsiniu tomografu tyrimas ne vėliau kaip po 10 metų. Tiesiant naujas gatvės komunikacijas apsaugoti šaknis nuo pakartotinių pažeidimų. Bet kokia papildoma antropogeninė veikla gali paskatinti intensyvesnį puvinio plitimą kamiene, nusilpus klevo imunitetui. Reiktų palengvinti pietrytinę lajos dalį, tolygiai išpjaunant dalį plonesnių šakų. Genėjimą atlikti ne grybų sporifikacijos laikotarpiu (žiema ar ankstyvas pavasaris).

V DALIS. Labrencų dvaro gatvės (prie pastato Nr. 4) medžių būklės tyrimo rezultatai

Tyrimo metu įvertinta 2 paprastųjų ąžuolų būklė. Nustatyta patenkinama būklė 1 medžiui (Nr.: 110); 1 medžiui (Nr.: 109) – bloga būklė.

109. Paprastojo ąžuolo (25 m aukštis, 129 cm skersmuo) laja gyvybinga, asimetriška. Lajoje keletas sausų šakų. Stambiose šakose atviros žaizdos be žievės, Nupjautų šakų vietose, kai kur formuojasi drevelės.

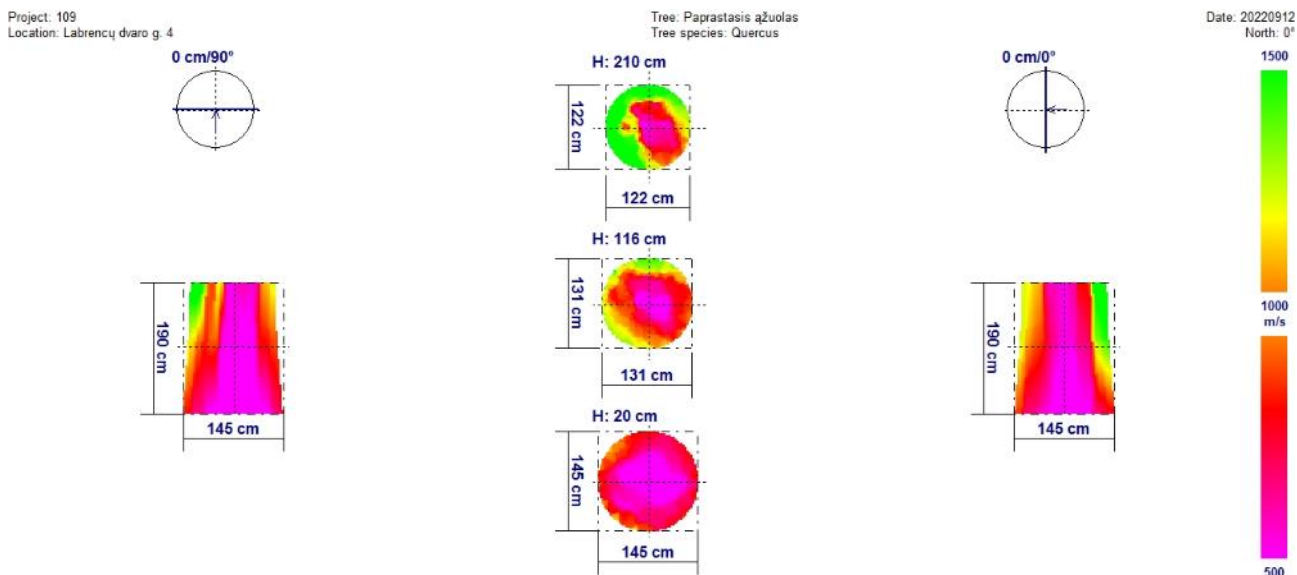
Bendras medžio vaizdas

Kamieno žaizda

Vakarinėje kamieno pusėje priekelminėje dalyje drevė (8 cm pločio ir 10 cm ilgio). Rytinėje kamieno pusėje žaizda, prasidedanti 30 cm aukštyje (18 cm pločio ir 20 cm ilgio). Pietrytinėje kamieno pusėje didelė drevė, prasidedanti 40 cm aukštyje (20 cm pločio ir 70 cm ilgio). Drevės gylis 20 cm. Mediena drevėje pažeista puvinio, trūnijanti, galinti atsiverti į centrinę kamieno dalį. Pietvakarinėje kamieno pusėje priekelminėje dalyje drevė (5 cm pločio ir 15 cm ilgio).

Per kamieno žaizdas į kamieną pateko puvinį sukeliantis grybas ažuolinė kempinė. Puvinys išplito centrinėje kamieno dalyje ir dalyje balaninės medienos, 52 % ploto nuo viso skerspjūvio ploto. Intensyvesnis medienos kitimas vyksta apatinėje kamieno dalyje. Kamienas tuščiaviduris. Balaninė mediena priekelminėje dalyje taip pat stipriai pažeista. Rimtos audros ažuolo kamienas gali neatlaikyti, taip kaip atsitiko su kaimyniniais ažuolais tame pačiame sklype.

Išvada: Medžio būklė bloga (rekomenduojama šalinti).

Priežiūros priemonės: rekomenduojama šalinti

110. Paprastojo ažuolo (21 m aukštis, 99 cm skersmuo) laja gyvybinga, simetriška. Lajoje yra sausų šakų. Aukštai šakose, šakojimosi vietose formuojasi nedidelės drevelės.

Rytinėje kamieno pusėje žaizda, prasidedanti 70 cm aukštyje (10 cm pločio ir 30 cm ilgio). Žaizdoje mediena sausa, nepažeista puvinio.

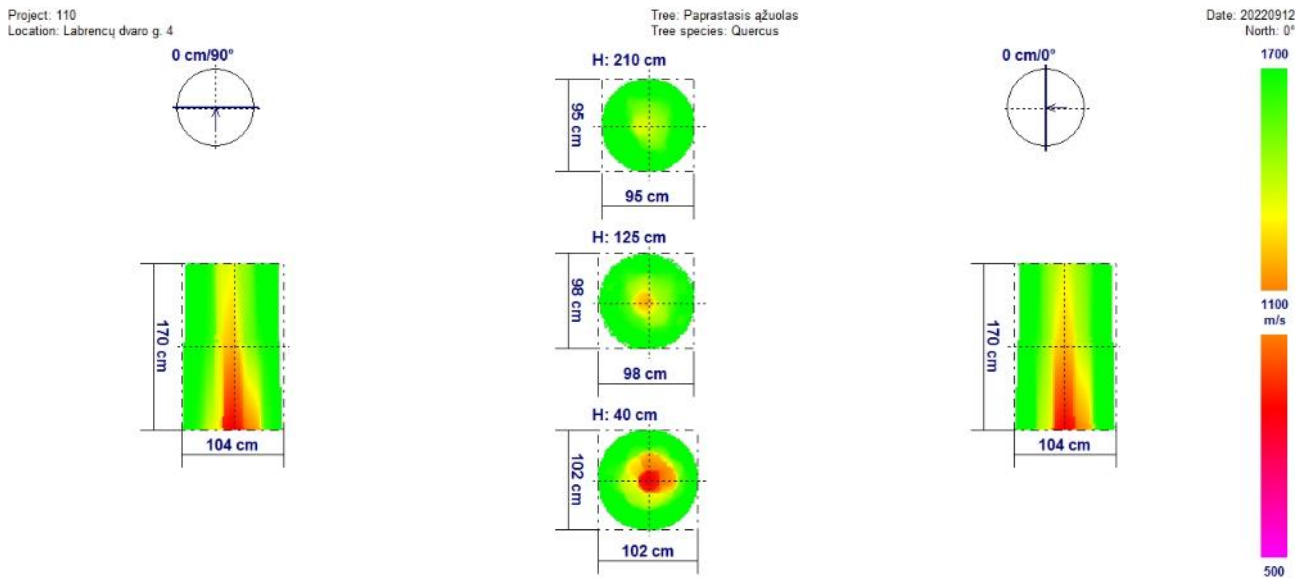

Bendras medžio vaizdas

Kamienas su mechaniniu pažeidimu

Per pažeistas šaknis į medį pateko puvinį sukeliantis grybas – ažuolinė kempinė. Puvinys plinta centrinėje kamieno dalyje, 5 % ploto nuo viso skerspjūvio ploto. Intensyvesnis medienos kitimas vyksta priekelminėje dalyje.

Išvada: Medžio būklė patenkinama.

Priežiūros priemonės: būtina stebėti puvinio plitimą kamieno, todėl reikalingas pakartotinis garsiniu tomografu tyrimas ne vėliau kaip po 10 metų. Tiesiant naujas požemines komunikacijas apsaugoti šaknis nuo pakartotinių pažeidimų. Bet kokia papildoma antropogeninė veikla gali paskatinti intensyvesnį puvinio plitimą kamieno, nusilpus ažuolo imunitetui. Lajoje reikia išgenėti sausas šakas. Nuo priekelminės dalies reiktų nukasti supiltą žemių pylimą.

Tiriamų medžių inventorizacijos lentelė.

Nr.	Rūšis	Aukštis, m	Skersmuo, cm	Būklė	Priežiūros priemonės
32	Paprastasis ąžuolas	21	104	Nepatenkinama	Nevėliau kaip po 5 metų atlikti pakartotinį tomografinį tyrimą. Atsiradusius žaizdose vaisiakūnius pašalinti ir dezinfekuoti žaizdas. Išgenėti sausas šakas lajoje.
33	Paprastasis ąžuolas	21	104	Nepatenkinama	Nevėliau kaip po 5 metų atlikti pakartotinį tomografinį tyrimą. Atsiradusius žaizdose vaisiakūnius pašalinti ir dezinfekuoti žaizdas. Išgenėti sausas šakas lajoje. Palengvinti ąžuolo lają neįmanoma, nes lajoje yra ir taip per mažai šakų, be to ąžuolo laja stipriai sukelta į viršų.
34	Paprastasis ąžuolas	18	110	Nepatenkinama	Nevėliau kaip po 5 metų atlikti pakartotinį tomografinį tyrimą. Atsiradusius žaizdose vaisiakūnius pašalinti ir dezinfekuoti žaizdas (šiuo metu šalinti valgomosios geltonpintės vaisiakūnius). Išgenėti sausas šakas lajoje. Galima bandyti palengvinti ąžuolo šaką esančią pietrytinėje pusėje, ją praretinant. Genėjimus daryti tik žiemos periodu.
35	Paprastasis ąžuolas	17	134	Bloga	Rekomenduojama šalinti.
98	Paprastoji liepa	16	57	Bloga	Rekomenduojama šalinti
99	Mažalapė liepa	17	56	Nepatenkinama	Pagerinti drėgmės įsisavinimo galimybes polajinėje zonoje. Nevėliau kaip po 5 metų atlikti pakartotinį tomografinį tyrimą. Atsiradusius žaizdoje vaisiakūnius pašalinti ir dezinfekuoti žaizdą.
100	Mažalapė liepa	16	58	Bloga	Rekomenduojama šalinti

101	Mažalapė liepa	17	59	Nepatenkinama	Pagerinti drėgmės įsisavinimo galimybės polajinėje zonoje. Nevėliau kaip po 5 metų atlikti pakartotinį tomografinį tyrimą, įvertinant kamieno būklę ties kamieno išlinkimu.
102	Mažalapė liepa	13	33	Gera	Pagerinti drėgmės įsisavinimo galimybės polajinėje zonoje.
103	Didžialapė liepa	12	49	Nepatenkinama	Pagerinti drėgmės įsisavinimo galimybės polajinėje zonoje. Nevėliau kaip po 5 metų atlikti pakartotinį tomografinį tyrimą. Atsiradusius žaizdoje vaisiakūnius pašalinti ir dezinfekuoti žaizdą.
104	Karpotasis beržas	9	30	Nepatenkinama	Stebėti medžio pasvirimo kampą. Padidėjus virš 45° medį rekomenduojama šalinti.
105	Karpotasis beržas	12	40	Bloga	Rekomenduojama šalinti.
106	Mažalapė liepa	7	26	Nepatenkinama	Pagerinti drėgmės įsisavinimo galimybės polajinėje zonoje. Nevėliau kaip po 5 metų atlikti pakartotinį tomografinį tyrimą.
107	Paprastasis klevas	18	70	Patenkinama	Genėjimo senas žaizdas išvalyti ir dezinfekuoti.
108	Paprastasis klevas	16	60	Patenkinama	Genėjimo senas žaizdas išvalyti ir dezinfekuoti. Palengvinti lajos dalį į posvirio pusę, neintensyviai praretinant šakas. Genėjimas turėtų vykti ne grybų sporifikavimo metu (žiemą arba ankstyvą pavasarį).
109	Paprastasis ažuolas	25	125	Bloga	Rekomenduojama šalinti
110	Paprastasis ažuolas	21	99	Patenkinama	Išgenėti sausas šakas lajoje. Nuo priekelminės dalies nukasti supiltą žemių pylimą.